T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2018/127
KARAR NO : 2018/202
KARAR TR : 20.04.2018

ÖZET: 2918 sayılı Kanun'un 36/3-a. madde ve fıkrası uyarınca verilen idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : M.C.Ş.
Vekili : Av. E.Ö.
Davalı : Tokat Valiliği

O L A Y : Tokat Valiliği Trafik Denetleme Şube Müdürlüğünce yapılan denetim sırasında, tescil yaptırmadan, sürücü belgesi olmadan elektrikli bisiklet kullandığının tespit edildiğinden bahisle, davacı adına 7.5.2015 gün ve HM-632277 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, davacıya 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 25 ve 36/3-a. maddeleri uyarınca sırasıyla 189 TL. ve 1609 TL. olmak üzere toplam olarak 1.798 TL. idari para cezası verilmiş, ayrıca 2918 sayılı Kanun'un 25. maddesi uyarınca düzenlenen Araç Trafikten Men Tutanağı ile araç, belge eksikliği giderilene kadar trafikten men edilerek muhafaza altına alınmıştır.

Davacı vekili, idari para cezası ile trafikten men tutanağının iptali istemiyle adli yargı yerine itirazda bulunmuştur.

Tokat Sulh Ceza Hakimliği'nce, 29.6.2015 gün ve D.İş:2015/1285 sayılı karar ile, itirazın kabulüne, idari yaptırım kararının iptaline karar verilmiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiş, bu karara karşı Adalet Bakanlığı'nın 25.1.2016 gün ve …./7322 sayılı kanun yararına bozma istemi üzerine, Yargıtay 19. Ceza Dairesi, 12.5.2016 gün ve E:2016/806, K:2016/17910 sayılı kararı ile, 5326 sayılı Yasa'nın 27/8. maddesine göre idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması nedeniyle yapılan başvuru konusunda karar verme görevinin idari yargı yerine ait olduğu belirtilerek görevsizlik kararı verilmesi gerektiği gözetilmeden yazılı şekilde başvurunun kabulüne dair karar verilmesinde isabet bulunmadığı gerekçesiyle Tokat Sulh Ceza Hakimliği'nin 29.6.2015 gün ve D.İş:2015/1285 sayılı kararının Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 309/4. maddesi uyarınca bozulmasına karar vermiştir.

TOKAT SULH CEZA HAKİMLİĞİ; 26.8.2016 gün ve D.İş:2016/3485, K:2016/3485 sayı ile, 5326 sayılı Yasa'nın 27/8. maddesine göre idari yaptırım kararının verildiği işlem kapsamında aynı kişi ile ilgili olarak idari yargının görev alanına giren kararın da verilmiş olması nedeniyle yapılan başvuru konusunda karar verme görevinin idari yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiş, verilen karar itiraz edilmeden kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez, 7.5.2015 gün ve HM-632277 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36/3-a. maddesi uyarınca verilen 1609 TL. tutarındaki idari para cezasının iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

TOKAT İDARE MAHKEMESİ: 23.1.2018 gün ve E:2017/924 sayı ilidari para cezasının iptal edilmesi istemiyle açılan davanın 2918 sayılı Kanun ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu uyarınca çözümünün adli yargı yerine ait olduğu gerekçesiyle 2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 19. maddesi uyarınca görevli yargı yerinin belirlenmesi için Uyuşmazlık Mahkemesine başvurulmasına ve davanın incelenmesinin Uyuşmazlık Mahkemesince karar verilinceye kadar ertelenmesine karar vermiş, dava dosyası, aynı Mahkemenin 9.2.2018 tarih ve E:2017/924 sayılı üst yazısı ile Mahkememize gönderilmiş olup, 14.2.2018 tarihinde kayda girmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Birgül KURT ve Turgay Tuncay VARLI'nın katılımlarıyla yapılan 20.04.2018 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre;

Uyuşmazlık Mahkemesi Genel Kurulunun 11.7.1988 günlü, E:1988/1, K:1988/1 sayılı İlke Kararında, "2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanunun bütünüyle incelenip değerlendirilmesinden, bu Kanunun uygulanması yönünden 2 nci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan, 'ceza uyuşmazlıkları' ibaresinden, savcının ya da şahsi davacının talebi ile başlayan yargılaması sonunda sanığın mahkumiyetine ya da beraatine hükmedilebilecek

davalarda, askeri ve adli ceza mahkemeleri arasında çıkan görev ve hüküm uyuşmazlıklarının anlaşılması, bunun dışında kalan tüm görev uyuşmazlıklarının 'hukuk uyuşmazlığı' sayılması gerektiği sonucuna varılmaktadır. Uygulanması idari organlara bırakılan cezalar, adli nitelikte olmadığından, bunlar hakkında yapılan itirazlar ya da açılan davalar 'ceza davası' olarak nitelendirilemezler. İdari niteliklerinden dolayı bu davalara ilişkin görev ve hüküm uyuşmazlıklarının Uyuşmazlık Mahkemesinin Hukuk Bölümünde incelenip çözümlenmesi gerektiği…" açıkça belirtilmiştir. Bu durum göz önüne alındığında, olay bölümünde yazılı başvuru konusu görev uyuşmazlığının Hukuk Bölümünde incelenmesi gerektiği kuşkusuzdur.

İdare Mahkemesince, 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, idari yargı dosyasının Mahkemece, ekinde adli yargı dosyası da temin edilmek suretiyle Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, "7.5.2015 gün ve HM-632277 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36/3-a. maddesi uyarınca verilen 1609 TL. tutarındaki idari para cezasının iptali istemiyle açılan dava yönünden oluşan" görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi .

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Gülten Fatma BÜYÜKEREN'in davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, 2918 sayılı Kanun'un 36/3-a. madde ve fıkrası uyarınca verilen idari para cezasının iptal edilmesi istemiyle açılmıştır.

13.10.1983 tarih ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun "Sürücü belgesi alma zorunluluğu" başlığı altında düzenlenen 36. maddesinde, "Motorlu araçların, sürücü belgesi sahibi olmayan kişiler tarafından karayollarında sürülmesi ve sürülmesine izin verilmesi yasaktır.

Araçlar, Yönetmelikte sınıfları belirtilen sürücü belgelerine sahip sürücüler ile çok taraflı anlaşmalara göre sürücü belgesi bulunan veya geçerli uluslararası sürücü belgesi olan kişilerce sürülebilir.

Buna göre;

a) Sürücü belgesi olmayanların,

b) Mahkemelerce veya Cumhuriyet savcılıklarınca ya da bu Kanunda belirtilen yetkililerce sürücü belgesi geçici olarak ya da tedbiren geri alınanların,

c) Sürücü belgesi iptal edilenlerin,

araç kullanarak trafiğe çıktıklarının tespiti hâlinde, bu kişilere 1.407 Türk Lirası idari para cezası verilir. Ayrıca, aracın sürücü belgesiz kişilerce sürülmesine izin veren araç sahibine de tescil plakası üzerinden aynı miktarda idari para cezası verilir." hükmü yer almıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesi, 2918 sayılı Yasa'nın 116. maddesi kapsamında araç tescil plakasına göre düzenlenenler dışında trafik zabıtasınca uygulanan idari para cezalarına karşı açılan davaları; bu uygulamanın idari ceza kapsamında bulunması; Yasada idari cezalarla ilgili davalarda görevli yargı yerini açıkça belli eden bir hükme yer verilmemesi; bu Yasada gösterilen adli cezalara hükmetmekle görevli mahkemeye işaret eden 112. maddeye de herhangi bir atıfta bulunulmamış olması karşısında ve göreve ilişkin genel ilkelere göre idari yargının görev alanında görmüştür.

30.3.2005 gün ve 25772 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 1.6.2005 tarihinde yürürlüğe giren 30.3.2005 gün ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu'nun 6.12.2006 gün ve 5560 sayılı Yasa'nın 31. maddesiyle değişik 3. maddesinde ise," (1) Bu Kanunun;

a) İdarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümleri, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde,

b) Diğer genel hükümleri, idarî para cezası veya mülkiyetin kamuya geçirilmesi yaptırımını gerektiren bütün fiiller hakkında,

uygulanır"; Kanunun "Başvuru yolu" başlıklı 27. maddesinin 1. fıkrasında ise "idari para cezası ve mülkiyetin kamuya geçirilmesine ilişkin idari yaptırım kararına karşı, kararın tebliği veya tefhimi tarihinden itibaren en geç onbeş gün içinde, sulh ceza mahkemesine başvurulabilir. Bu süre içinde başvurunun yapılmamış olması halinde idari yaptırım kararı kesinleşir." düzenlemeleri yer almıştır.

Bu düzenlemelere göre; Kabahatler Kanunu'nun, idarî yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı; diğer Kanunlarda görevli mahkemenin gösterilmesi durumunda ise uygulanmayacağı anlaşılmaktadır.

Görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan, görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmayacağı; bu nedenle, yeni bir yasayla kabul edilen görev kurallarının, geçmişe de etkili olacağı, bilinen bir genel hukuk ilkesidir.

Davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme, yeni bir yasa ile görevsiz hale gelmiş ise, (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni yasaya göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekeceği; ancak, yeni yasadaki görev kuralının, değişikliğin yürürlüğe girmesinden sonra açılacak davalarda uygulanacağına dair intikal hükümlerinin varlığı halinde, mahkemece görevsizlik kararı verilemeyeceği açıktır.

Diğer taraftan, dava görevsiz mahkemede açılmış, bu sırada yapılan bir kanun değişikliği ile görevsiz mahkeme o dava için görevli hale gelmiş ise, mahkeme, artık görevsizlik kararı veremeyip (yeni kanuna göre görevli hale geldiği için) davaya bakmaya devam etmesi gerekir.

İncelenen uyuşmazlıkta, öngörülen trafik para cezasının 5326 sayılı Kanun'un 16. maddesinde belirtilen idari yaptırım türlerinden biri olduğu, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda da bu para cezasına itiraz konusunda görevli mahkemenin gösterilmediği anlaşılmıştır. Bu durumda, Kabahatler Kanunu'nun 5560 sayılı Kanun'la değişik 3. maddesinde belirtildiği üzere, idari yaptırım kararlarına karşı kanun yoluna ilişkin hükümlerinin, diğer kanunlarda aksine hüküm bulunmaması halinde uygulanacağı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesinde 5326 sayılı Kanun hükümleri

dikkate alınacağından, idari para cezasına karşı açılan davanın görüm ve çözümünde, anılan Kanunun 27. maddesinin (1) numaralı bendi uyarınca adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Tokat İdare Mahkemesi'nce yapılan başvurunun kabulü ile, Tokat Sulh Ceza Hakimliğinin 26.8.2016 gün ve D.İş:2016/3485, K:2016/3485 sayılı görevsizlik kararının, 7.5.2015 gün ve HM-632277 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36/3-a. maddesi uyarınca verilen 1609 TL. tutarındaki idari para cezasının iptali istemiyle açılan dava yönünden verilen kısmının kaldırılması gerekmiştir.

-
-
-

S O N U Ç : Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle, Tokat İdare Mahkemesi'nce yapılan BAŞVURUNUN KABULÜ ile, Tokat Sulh Ceza Hakimliğinin 26.8.2016 gün ve D.İş:2016/3485, K:2016/3485 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ, 7.5.2015 gün ve HM-632277 seri-sıra sayılı Trafik İdari Para Cezası Karar Tutanağı düzenlenerek, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 36/3-a. maddesi uyarınca verilen 1609 TL. tutarındaki idari para cezasının iptali istemiyle açılan dava yönünden verilen kısmının KALDIRILMASINA, 20.04.2017 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Şükrü	Mehmet	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	BOZER	AKSU	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Birgül	Turgay Tuncay
AYDIN	KURT	VARLI